

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 2743
Αριθμ.
Διεκπ. 1281

Αθήνησι 8^η Ιουνίου 2015

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2968

Πρός
τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: *«Περί τελέσεως ἱερῶν Μυστηρίων σέ Παρεκκλήσια, Ἐξωκκλήσια Ἐνοριῶν, μοναστηριακούς Ναούς, ιδιόκτητους Ναούς καί ὑπαίθριους χώρους»*

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Συνοδικῆ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ἱερωῶς Συνόδου, τῆς 3^{ης} μηνός Ἰουνίου 2015, γνωρίζομεν ὑμῖν τά κάτωθι:

Φαινόμενα ἐκκοσμικεύσεως καί ἐμπορικῆς ἐκμεταλλεύσεως κατά τά τελευταῖα ἔτη ἐπιτείνουν τόν εὐτελισμό τῆς τελέσεως Ἱερῶν Μυστηρίων, ἰδίως τοῦ Γάμου καί τοῦ Βαπτίσματος, μέ ἀποτέλεσμα νά στρεβλώνεται ἡ ἔννοια τῆς συμμετοχῆς σέ αὐτά καί νά ὑποβαθμίζεται στό ἐλάχιστο ὁ ἱερός χαρακτήρας τῆς ἀναγκαίας παρουσίας τους ἐντός εὐρύτερης κοινωνικῆς ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία ὀργανώνεται ἀπλῶς ἐπ' εὐκαιρία τοῦ τελουμένου Μυστηρίου καί συχνά πρός δημόσια ἐπίδειξη τῆς οἰκονομικῆς στάθμης καί τῆς ματαιοδοξίας τῶν οἰκογενειῶν τῶν νυμφευομένων ἢ βαπτιζομένων.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, κατόπιν τῆς Ἐγκυκλίου ὑπ' ἀριθμ. 2850/19.1.2007 καί τῆς ἀπό 8.5.2008 Ἀποφάσεως Αὐτῆς, περιουδῶσα ταῦτα τά φαινόμενα καί ἔχουσα πρό τῶν ὀφθαλμῶν τόν προαγόμενο σκοπό περιχαρακώσεως τῆς ἱερότητος τῶν Μυστηρίων, ἔκρινε ἐπάναγκες νά ὀρίσει ἐκ νέου ὅτι :

Α. Κέντρο τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῶν πιστῶν εἶναι ὁ Ἐνοριακός Ναός καί τά ἱερά Μυστήρια δέον νά τελεσιουργοῦνται ἐντός αὐτοῦ. Ἡ ἀνέγερση καί λειτουργία ἰδιωτικῶν Ναῶν ἐντός τοῦ ἐδάφους κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν, μέ τήν ἄδεια καί εὐλογία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου.

Β. Ἡ τέλεση Ἱερῶν Μυστηρίων σέ πάσης φύσεως ἰδιωτικούς Ναούς ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν μόνον γιά τίς ἀνάγκες τοῦ ἰδιοκτήτη ὡς φυσικοῦ προσώπου καί τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του, καί τῶν μελῶν του γιά νομικά πρόσωπα, πάντοτε δέ κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος δέν ὑποχρεοῦται στή χορήγησή της. Ἀπαγορεύεται νά τεθεῖ σέ δημόσια λατρεία ἰδιωτικός Ναός καί δῆ καί πρὸς ἐξυπηρέτησιν τρίτων. Στήν τελευταία περίπτωση ὁ ἰδιωτικός Ναός σφραγίζεται ἢ ἀπαλλοτριώνεται ἀναγκαστικῶς ὑπέρ τοῦ πλησιέστερου Ἐνοριακοῦ ἢ Προσκυνηματικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Ὅταν πάντως κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ τέλεση Μυστηρίου εἶναι αὐτονόητο, ὅτι πρέπει ὁ ἰδιόκτητος Ναός νά τυγχάνει κανονικῶς ἐγκαινισμένος κατά τό ὀρθόδοξο τυπικό.

Ὑπενθυμίζεται ὅτι κατά τά ἄρθρα 6 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 2200/1940 (Α' 42), 13 παρ. 1-2 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8/1979 (Α' 1/1980) Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 2 παρ. 2 περ. Θ' τοῦ ν. 4030/2011, ὅπως προσετέθη διά τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ν. 4178/2013 (Α' 174), ἰδιωτικοί ὀρθόδοξοι Ναοί ἀνεγείρονται καί λειτουργοῦν κατόπιν ἀδείας τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου καί ἐπιτρέπεται νά ἐξυπηρετοῦν τίς ἀνάγκες τοῦ ἰδιοκτήτη ἢ τῆς οἰκογενείας του ἢ τῶν μελῶν του, γιά νομικά πρόσωπα. Κλείονται κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτου ἢ ἀπαλλοτριώνονται ὑπέρ τοῦ πλησιέστερου Ἐνοριακοῦ ἢ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ, ὅταν δέν πληροῦν καί δέν τηροῦν τούς ὅρους αὐτούς. Λόγο σφραγίσεως καί ἀπαλλοτριώσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὀρθόδοξου Ναοῦ ἀποτελεῖ, ἐπίσης, καί ἡ διαρκῆς ἢ περιστασιακῆ παραχώρησή του γιά τέλεση ἱεροπραξιῶν σέ θρησκευτικούς λειτουργούς ἑτερόδοξης, ἑτερόθρησκης ἢ ἀκόμη καί σχισματικῆς θρησκευτικῆς κοινότητος, ἡ ὁποία δέν τελεῖ σέ κοινω-νία μέ τήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Γ. Στήν ὑπό τούς ἀνωτέρω ὅρους ἀπαγόρευση τελέσεως Μυστηρίων ἐντάσσονται, ὡς ἰδιωτικοί Ναοί, καί οἱ εὐρισκόμενοι ἐντός ἀκινήτων ξενοδοχειακῶν ἢ ἄλλων ἐπιχειρήσεων ὀργανώσεως ἐκδηλώσεων οἰασδήποτε μορφῆς. Εἶναι ἀδιανόητη καί ἀποσυνάγωγή πρὸς τή φύση καί λειτουργία τῶν ἱερῶν Μυστηρίων ὡς αἰσθητῶν σημείων τῆς Θείας Χάριτος ἢ ἔνταξή τους, ὡς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου σκοποῦ, στήν ἐμπορικῆ δραστηριότητα οἰουδήποτε φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου.

Δ. Απόκειται στήν ἀπόλυτη διακριτική εὐχέρεια καί ποιμαντική κρίση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, καί πάντως ὑπό τίς αὐτονόητες γιά κάθε ἱερό Μυστήριο προϋποθέσεις τῆς διεξαγωγῆς του ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ὑπό συνθήκες σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἱερότητά του καί ἀκώλυτης συμμετοχῆς τῶν παρευρισκομένων, κατ' ἐκτίμησιν τῆς χωρητικότητος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ἢ τέλεση τῶν ἱερῶν Μυστηρίων τοῦ Γάμου καί τῆς Βαπτίσεως : i) στά Παρεκκλήσια τῆς Ἐνορίας, ἤτοι σέ Ναούς τῆς Ἐνορίας εὐρισκομένους ἐντός σχεδίου πόλεως ἢ ἐντός οἰκισμοῦ, καί ii) στά Ἐξωκλήσια τῆς Ἐνορίας, ἤτοι σέ Ναούς τῆς Ἐνορίας εὐρισκομένους ἐκτός σχεδίου πόλεως ἢ ἐκτός οἰκισμοῦ, ἀκόμη καί ἐάν εἶχαν λειτουργήσει κατὰ τό παρελθόν ὡς Ἐνοριακοί Ναοί. iii) Ἡ τέλεση τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου στούς μοναστηριακοὺς Ναούς, περιλαμβανομένων καί τῶν Ναῶν τῶν Μετοχίων, ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς.

Ταῦτα σᾶς πληροφοροῦμε προκειμένου νά τηρῆται τό ἀγιογραφικό «πάντα δέ εὐσχημόνως καί κατὰ τάξιν γενέσθω» (Α' Κορ., ιδ' 40), «ἵνα μή τινα ἐγκοπὴν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ» (αὐτόθι, θ' 12), σᾶς ἀσπαζόμεθα ἐν Κυρίῳ καί διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
 † Ὁ Σταγῶν καί Μετεώρων Σεραφεῖμ
 † Ὁ Περιστερίου Χρυσόστομος
 † Ὁ Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας Ἀμβρόσιος
 † Ὁ Τρίκκης καί Σταγῶν Ἀλέξιος
 † Ὁ Καρπενησίου Νικόλαος
 † Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης Εὐστάθιος
 † Ὁ Λήμνου καί Ἁγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου Δημήτριος
 † Ὁ Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας Παντελεήμων
 † Ὁ Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καί Σουφλίου Δαμασκηνός
 † Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης Ἀνδρέας
 † Ὁ Εἰάνθης καί Περιθεωρίου Παντελεήμων
 Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
 † Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβές Ἀντίγραφον
 Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης